

AGNIESZKA KOBUS
UG Gdańsk

ROZWÓJ ORGANIZACJI DEKANALNEJ KOŚCIOŁA GDAŃSKIEGO

Liczące około 2 500 km² biskupstwo gdańskie dzieli się obecnie na 24 dekanaty, w ramach których funkcjonuje 198 parafii. Tereny obejmujące dzisiejszą archidiecezję gdańską przez wiele stuleci były częścią diecezji kujawskiej i pomorskiej, a od 1821 roku diecezji chełmińskiej. W latach 1922-1992 częścią Kościoła gdańskiego było także kilkadziesiąt parafii leżących po prawej stronie Wisły, należących uprzednio do diecezji pomezkańskiej, a następnie do diecezji warmińskiej.

Prawdopodobnie w połowie XIII wieku zaczął się kształtować wewnętrzny podział biskupstwa włocławskiego na dekanaty, czyli administracyjne jednostki średniego typu, za pomocą których ordynariusze zarządzali poszczególnymi parafiami. Ze wzmianką o istnieniu m.in. dekanatu gdańskiego oraz dekanatu tczewskiego (do którego przypuszczalnie od początku należała parafia w Trąbkach Wielkich) po raz pierwszy spotykamy się w latach 1325/27¹. Pod koniec XIV stulecia z dekanatu gdańskiego wyodrębnił się m.in. dekanat mirachowski (do którego czasowo należały też parafie w Oliwie, Żukowie, Chwaszczynie, Matarni, Luzinie i Kielnie). Sto lat później wspomniany był już dekanat pucki, zaś w II połowie XVI wieku dekanat steblewski, wydzielony z dekanatu tczewskiego i na powrót z nim połączony pod koniec XVIII stulecia². W 1583 roku do dekanatu gdańskiego zali-

¹ E. Bahr, *Die Verwaltungsgebiete Ostpommerns zur herzoglichen Zeit (bis 1308)*, „Altpreuussische Forschungen”, t. 15, 1938, s. 179; J. Spors, *Podziały administracyjne Pomorza Gdańskiego i Sławięsko-Słupskiego od XII do początku XIV w.*, Słupsk 1983, s. 59.

² *Diecezja chełmińska: zarys historyczno-statystyczny*, Pelplin 1928, s. 559; S. Librowski, *Wizytacje diecezji włocławskiej, cz. 1. Wizytacje diecezji kujawsko-pomorskiej, t. 1. Opracowanie archiwalno-źródłoznawcze*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, t. 8, 1964, s. 37; t. 10, 1965, s. 181; *Monumenta Historica Dioeceseos Wladislaviensis* (dalej: MHDW), t. 1, Wladislaviae 1881, s. 6; J. Spors, dz. cyt., s. 60; I. Subera, *Terytorium diecezji włocławskiej i pomorskiej*, „Prawo Kanoniczne”, t. 4, 1961, s. 694-695.

czano 12 placówek, a pięć lat później już 17 placówek, które rozciągały się od Wielkiego Kacka, Kielna i Przodkowa, poprzez Żukowo i Mierzeszyn do Kłodawy i Giemlic. W tym samym okresie dekanat pucki liczył 17 placówek duszpasterskich, a pięć lat później 15 placówek, rozciągając się od Swarzewa i Żarnowca, poprzez Górę i Wejherowo, aż do Redłowa³. Wielkość obu wikariatów rejonowych nie uległa zasadniczym zmianom aż do XIX wieku. Dopiero 1 lipca 1885 roku, liczący 18 parafii i jedną kurację dekanat gdański, podzielony został na dwa odrębne wikariaty rejonowe. W dekanacie Gdańsk I znalazły się parafie miejskie (Kaplica Królewska, św. Brygidy, św. Mikołaja, św. Józefa) oraz Stare Szkoty, Nowy Port i Wocławcy, natomiast w dekanacie Gdańsk II parafie: w Świętym Wojciechu, Kielno, Szemud, Łęgowo, Przywidz, Matarnia, Mierzeszyn, Oliwa, Pręgowo, Chwaszczyno, Przodkowo i Żukowo⁴. Tereny leżące po prawej stronie Wisły przez wieki zorganizowane były natomiast w dekanat nowostawski, malborski i żuławski (zlikwidowany w XIX w.). W takim kształcie podział dekanalny terenów obejmujących następnie diecezję gdańską przetrwał aż do końca I wojny światowej.

1. ORGANIZACJA WIKARIATÓW REJONOWYCH ADMINISTRACJI I DIECEZJI GDAŃSKIEJ W LATACH 1922-1992

Powstanie partykularnego Kościoła w nadmotławskim mieście nierozzerwalnie wiąże się z utworzeniem po I wojnie światowej Wolnego Miasta Gdańska, na terenie którego znalazło się 35 katolickich parafii i 2 ekspozytury. Część przypisana do biskupstwa w Pelplinie obejmowała cały dekanat Gdańsk I z 13 parafiami i 1 kuracją, 3 parafie z dekanatu Tczew oraz 2 parafie z dekanatu Gdańsk II. Do diecezji we Fromborku należał cały dekanat Nowy Staw z 11 parafiami i 1 kuracją oraz dekanat Malbork z 6 parafiami⁵.

Od 20 września 1921 roku parafie z diecezji chełmińskiej na terenie Wolnego Miasta funkcjonowały w ramach jednego dekanatu, natomiast 24 kwietnia 1922 roku, a więc w dniu utworzenia administracji apostolskiej, połączono ze sobą również parafie leżące na wschód od Wisły⁶.

³ Por. I. Subera, *Terytorium diecezji wrocławskiej...*, s. 741-743.

⁴ Por. *Directirum divini officii (...)Dioecesis Culmensis 1885*, s. 17-19; „Westpreussisches Volksblatt”, t. 13, 1885, nr 146.

⁵ *Elenchus universi cleri nec non sororum piarum congregationum Dioecesis Warmiensis conscriptus sub initio anni 1921*, s. 21-22, 24-25; *Elenchus universi cleri (...)Dioecesis Warmiensis conscriptus sub initio anni 1922*, s. 22-23, 26-27; *Elenchus Omnium Ecclesiarum nocnon universi cleri diocesis culmensis pro anno domini 1922*, s. 24-25.

⁶ *Dekanat Danzig*, „Orędownik Diecezji Chełmińskiej”, t. 64, 1921, nr 6, poz. 72; E. O'Rourke, *Dekanat Neuteich*, „Amtliches Kirchenblatt für die Apostolische Administratur der Freien Stadt Danzig”, nr 2, 1922.

1. W skład dekanatu Gdańsk weszły parafie: św. Mikołaja, św. Brygidy, Świętego Ducha, św. Józefa, św. Ignacego, św. Franciszka z Asyżu, św. Wojciecha w Świętym Wojciechu, św. Jadwigi w Nowym Porcie, Świętej Trójcy w Oliwie, Najświętszego Serca Jezusa we Wrzeszczu, NMP Gwiazdy Morza w Sopocie, św. Jana Chrzciciela w Giemlicach, św. Jakuba w Kłodawie, św. Mikołaja w Łęgowie, św. Bartłomieja w Mierzeszynie, Bożego Ciała w Pręgowie, Wniebowzięcia NMP w Trąbkach Wielkich oraz św.św. Piotra i Pawła w Wocławach, a także kuracja MB Nieustającej Pomocy w Brętowie.

2. Dekanat Nowy Staw tworzyły parafie: św. Katarzyny w Borętach, św. Szymona i Judy Apostoła w Gnojewie, Wniebowzięcia NMP w Kończewicach, św. Andrzeja Apostoła w Lasowicach Wielkich, św. Urszuli w Lichnowach, św. Piotra i Pawła w Mątowach Wielkich, św. Michała Archanioła w Miłoradzu, św. Mateusza w Nowym Stawie, św. Mikołaja w Pogorzałej Wsi, św. Mikołaja w Cyganku, św. Elżbiety w Lubiszewie Gdańskim, św. Anny w Marynowych, św. Marcina w Nowej Cerkwi, Przemienienia Pańskiego w Nowym Dworze Gdańskim, św. Jana Chrzciciela w Ostaszewie Gdańskim, św. Bartłomieja w Świerkach, Narodzenia NMP w Żuławkach oraz kuracja św. Jakuba Apostoła w Niedźwiedzicy⁷.

W takim kształcie przeszły one do utworzonej w 1925 roku diecezji gdańskiej i funkcjonowały w niej do lat 30. XX wieku. Dopiero 23 sierpnia 1931 roku gdański ordynariusz dokonał pierwszej reorganizacji sieci dekanalnej, powołując do życia 5 wikariatów rejonowych, w których znalazły się następujące placówki⁸:

1. Gdańsk I: św. Mikołaja, św. Józefa, św. Brygidy, Świętego Ducha, Matki Boskiej Bolesnej, św. Ignacego, św. Wojciecha, św. Franciszka z Asyżu.

2. Gdańsk II: Świętej Trójcy, Najświętszej Maryi Panny Gwiazdy Morza w Sopocie, Najświętszego Serca Jezusowego we Wrzeszczu, Świętego Krzyża, kościół św. Stanisława, św. Jadwigi, Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Brętowie, św. Antoniego w Brzeźnie.

3. Gdańsk Wieś: św. Mikołaja w Łęgowie, św. Jakuba w Kłodawie, Bożego Ciała w Pręgowie, Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Trąbkach Wielkich, św. Bartłomieja w Mierzeszynie i św. Ksawerego w Przywidzu, Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Pruszczu, Najświętszego Serca Pana Jezusa w Pszczółkach, św. Jana Chrzciciela w Giemlicach, św.św. Apostołów Piotra i Pawła w Wocławach.

4. Nowy Dwór: Przemienienia Pańskiego w Nowym Dworze Gdańskim, św. Mikołaja w Cyganku i Stutthofie, Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Żuławkach, św. Jakuba Apostoła w Niedźwiedziówce, św. Anny w Marynowych, św. Elżbiety w Lubiszewie, św. Marcina w Nowej Cerkwi, św. Jana Chrzciciela w Ostaszewie, św. Bartłomieja w Świerkach.

⁷ „Amtliches Kirchenblatt für die Apostolische Administratur der Freien Stadt Danzig”, nr 1, 1922 (notka bez tytułu).

⁸ E. O'Rourke, *Neueinteilung der Diözese Danzig in Dekanate*, „Amtliches Kirchenblatt der Diözese Danzig”, nr 4/41, 1931.

5. Nowy Staw: św. Mateusza w Nowym Stawie, św. Urszuli w Lichnowach, św. Katarzyny w Borętach, św. Andrzeja Apostoła w Lasowicach Wielkich, św. Michała Archanioła w Miłoradzu, św. Mikołaja w Pogorzalej Wsi, św.św. Piotra i Pawła w Mątwach Wielkich, Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kończewicach, św.św. Szymona i Judy Apostołów w Gnojewie, św. Józefa w Kałdowie.

Zwiększenie liczby nowych parafii po II wojnie światowej doprowadziło 1 października 1966 roku do wyodrębnienia się z dekanatu Gdańsk II kolejnego dekanatu obejmującego dzielnicę Wrzeszcz. Nowy wikariat rejonowy tworzyły parafie Najświętszego Serca Jezusa, Niepokalanego Serca Maryi i Świętego Krzyża we Wrzeszczu oraz MB Nieustającej Pomocy w Brętowie, św. Anny w Letnicy, św. Antoniego w Brzeźnie i św. Jadwigi w Nowym Porcie⁹. Nowemu dekanatowi przyporządkowano numer II, podczas gdy pozostałe parafie dawnego dekanatu Gdańsk II, obejmujące między innymi parafie sopockie, weszły w skład dekanatu Gdańsk III.

Następną reorganizację wikariatów rejonowych przeprowadził bp Lech Kaczmarek. 1 kwietnia 1972 roku z dekanatu Gdańsk I utworzył dekanat Gdańsk II, obejmujący parafie: św. Mikołaja, św. Brygidy, Świętego Ducha, św. Józefa, Niepokalanego Poczęcia NMP, Podwyższenia Krzyża Świętego na Chełmie oraz św. Franciszka z Asyżu w Siedlcach¹⁰. Dotychczasowemu dekanatowi o numerze II został przyporządkowany numer III, zaś dawny dekanat Gdańsk III nosił odtąd nazwę Gdańsk IV.

Dnia 1 lutego 1979 roku z dekanatu Pruszcz Gdański¹¹ bp Lech Kaczmarek wyodrębnił także dekanat Gdańsk Wyżyny, obejmujący parafie w Kłodawie, Lubiewie, Mierzeszynie, Pręgowie, Przywidzu, Sobowidzu, Trąbkach Wielkich i wikariat eksponowany w Jodłownie¹². Natomiast 1 listopada 1983 roku z dekanatu Gdańsk IV powołał do życia dekanat Sopot, składający się z parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa, Zesłania Ducha Świętego, Gwiazdy Morza, św. Bernarda, św. Jerzego oraz św. Michała Archanioła i przyporządkował mu numer V¹³.

Ponowne przeobrażenia w układzie dekanalnym nastąpiły 3 sierpnia 1986 roku, w wyniku czego diecezja powiększyła się o dekanat malborski i nadmorski, licząc

⁹ E. Nowicki, *Dekret w sprawie ustanowienia nowego dekanatu*, „Miesięcznik Diecezji Gdańskiej” (dalej MDG), t. 10, 1966, nr 9-11, s. 463-464.

¹⁰ L. Kaczmarek, *Dekret biskupa gdańskiego ustanawiający nowy dekanat*, MDG, t. 16, 1972, nr 4-5, s. 110.

¹¹ Decyzji zmieniającej nazwę dekanatu Gdańsk Wieś na Pruszcz Gdański nie udało się odnaleźć. Po II wojnie światowej obie nazwy stosowano zamiennie, przypuszczalnie więc dawne określenie zostało wyparte przez obecnie funkcjonujące.

¹² Tenże, *Ustanowienie nowego dekanatu*, MDG, t. 23, 1979, nr 3-4, s. 95.

¹³ Tenże, *Dekret w sprawie ustanowienia nowego dekanatu*, MDG, t. 27, 1983, nr 8-12, s. 207.

odtąd 12 wikariatów rejonowych, obejmujących 93 parafie i 1 wikariat eksponowany¹⁴.

Dekret biskupi podaje następujący układ dekanatów:

1. Dekanat Gdańsk Śródmieście: Ducha Świętego (od 1991 r. Wniebowzięcia NMP), św. Brygidy, św. Józefa (od 1989 r. Chrystusa Króla), św. Mikołaja, św. św. Piotra i Pawła, św. Ignacego oraz św. Wojciecha.

2. Dekanat Gdańsk Dolne Miasto: Matki Boskiej Bolesnej, św. Barbary, Najświętszego Imienia Maryi, Matki Boskiej Saletyńskiej, Świętej Rodziny oraz św. Wojciecha w Świbnie.

3. Dekanat Gdańsk Południe: Podwyższenia Krzyża Świętego, bł. Urszuli Ledóchowskiej, św. Franciszka, bł. Doroty z Mątów, św. Judy Tadeusza, Bożego Ciała, św. Maksymiliana Kolbego.

4. Dekanat Wrzeszcz: Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, św. Antoniego, św. Anny, św. Jadwigi, Krzyża Świętego, Najświętszego Serca Pana Jezusa, Zmartwychwstania Pańskiego, Matki Boskiej Częstochowskiej oraz św. Stanisława biskupa.

5. Dekanat Gdańsk-Oliwa: Świętej Trójcy, św.św. apostołów Piotra i Pawła, św. Stanisława Kostki, Najświętszej Maryi Panny Królowej Różańca Świętego, Opatrzności Bożej, św. Kazimierza, Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

6. Dekanat Sopot: Najświętszego Serca Pana Jezusa, Najświętszej Maryi Panny Gwiazdy Morza, św. Bernarda, św. Jerzego, św. Michała, Zesłania Ducha Świętego.

7. Dekanat Nadmorski: Najświętszej Maryi Panny Matki Kościoła w Jantarze, Najświętszego Serca Pana Jezusa w Mikoszowie, Najświętszego Serca Pana Jezusa w Stegnie, św. Wojciecha w Sztutowie, św. Mikołaja w Tujsku (Cyganku) oraz Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Żuławkach.

8. Dekanat Nowy Dwór Gdański: Matki Boskiej Częstochowskiej w Kiezmaruku, bł. Jadwigi w Kmiecinie, św. Elżbiety w Lubiszewie, św. Anny w Marynowych, Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Marzęcinie, św. Jakuba w Niedźwiedziówce, Przemienienia Pańskiego w Nowym Dworze, św. Jana Chrzciciela w Ostaszewie oraz Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Wierciach.

9. Dekanat Nowy Staw: św. Katarzyny w Borętach, św. Andrzeja w Lasowicach, św. Urszuli w Lichnowych, św. Mikołaja w Lisewie, św. Marcina w Nowej Cerkwi, św. Mateusza w Nowym Stawie, św. Bartłomieja w Świerkach.

10. Dekanat Malborski: Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Kończewicach, św. Józefa w Malborku-Kałdowie, św.św. apostołów Piotra i Pawła w Mątowach Wielkich, św. Michała Archanioła w Miłoradzu, św. Mikołaja w Pogorza-

¹⁴ T. Goćłowski, *Dekret o reorganizacji dekanatów w diecezji gdańskiej*, MDG, t. 30, 1986, nr 7-9, s. 310-312.

łej Wsi, św. Jerzego w Starej Kościelnicy, św. Floriana w Szymankowie oraz wikariat Chrystusa Króla w Piekle.

11. Dekanat Pruszcz Gdański: św. Jana Chrzciciela w Giemlicach, Matki Boskiej Różańcowej w Koźlinach, św. Mikołaja w Łęgowie, Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Pruszczu, Podwyższenia Krzyża Świętego w Pruszczu, Najświętszego Serca Pana Jezusa w Pszczółkach, św. Wawrzyńca w Różynach, św. Jacka w Straszynie, św. Anny w Suchym Dębnie, św. Pawła w Trutnowych, Niepokalanego Serca Maryi w Wiślinie i św.św. apostołów Piotra i Pawła w Wocławach.

12. Dekanat Wyżyny Gdańskie: Macierzyństwa Najświętszej Maryi Panny w Jodłownie, św. Jakuba w Kłodawie, św. Floriana w Kolbudach, Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Lubiewie, św. Bartłomieja w Mierzyszynie, Bożego Ciała w Pręgowie, św. Franciszka Ksawerego w Przywidzu, Przemienienia Pańskiego w Sobowidzu oraz Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Trąbkach Wielkich.

W roku 1991 diecezja powiększyła się o dwa kolejne dekanaty. 3 maja z dekanatu Pruszcz Gdański wyłączono parafie w Cedrach Wielkich, Giemlicach, Koźlinach, Suchym Dębnie, Trutnowych, Wiślinie, Wocławach i Kiezmorku, tworząc dekanat Żuławy Steblewskie¹⁵. Natomiast 21 czerwca powstał dekanat Gdańsk Przymorze, w skład którego weszły parafie św.św. apostołów Piotra i Pawła, Najświętszej Maryi Panny Królowej Różańca Świętego, św. Brata Alberta, św. Józefa, Opatrzności Bożej, św. Kazimierza i Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (od 1996 r. Chrystusa Odkupiciela), uprzednio leżące w granicach dekanatów Wrzeszcz oraz Oliwa¹⁶.

2. ORGANIZACJA DEKANALNA ARCHIDIECEZJI GDAŃSKIEJ

W roku 1992 diecezja gdańska liczyła 14 wikariatów rejonowych i 103 parafie, w których pracowało 261 księży¹⁷. W wyniku gruntownej reorganizacji struktur Kościoła katolickiego w Polsce, jaka nastąpiła na mocy bulli papieża Jana Pawła II, 25 marca 1992 roku modyfikacji uległy również granice diecezji gdańskiej, która na rzecz nowo utworzonej diecezji elbląskiej utraciła tereny na wschód od Wisły, obejmując dekanat malborski liczący 8 parafii, nadmorski liczący 7 parafii, nowodworski liczący 8 parafii oraz nowostawski z 7 parafiami¹⁸. Jednocześnie z diece-

¹⁵ Tenże, *Dekret ustanawiający nowy dekanat Żuławy Steblewskie*, MDG, t. 35, 1991, nr 4-6, s. 119.

¹⁶ Tenże, *Dekret wprowadzający nowy podział dekanatów Gdańsk Wrzeszcz i Gdańsk Oliwa*, MDG, t. 35, 1991, nr 4-6, s. 118.

¹⁷ W. Lauer, *Archidiecezja Gdańska*, MAG, t. 45, 2001, nr 11-12, s. 557.

¹⁸ Tenże, *Diecezja/Archidiecezja Gdańska rok 1992*, Archidiecezja Gdańska – historia 1992-2008r. Opracowanie szczegółowe. <http://www.diecezja.gda.pl/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=480> [dostęp, 24.07.2010].

zji chełmińskiej do nowego arcybiskupstwa przyłączono 7 dekanatów z 81 parafiami. Były to dekanaty: Gdynia I liczący 14 parafii¹⁹, Gdynia II z 13 parafiami²⁰, Puck obejmujący 11 parafii²¹, Wejherowo I – 10 parafii²², Wejherowo II – 11 parafii²³, Żarnowiec – 8 parafii²⁴ oraz Żukowo, w którego granicach leżało 14 parafii²⁵. Nowa archidiecezja liczyła zatem 17 dekanatów i 154 parafie²⁶.

¹⁹ Gdynia, Najświętszego Serca PJ; Gdynia, NMP Królowej Polski; Gdynia, MB Nieustającej Pomocy i św. Piotra Rybaka, Gdynia, św. Antoniego Padewskiego; Gdynia, św. Stanisława Kostki; Gdynia-Chwarzno, bł. Urszuli Ledóchowskiej; Gdynia-Dąbrowa, Świętej Trójcy; Gdynia-Karwiny, Niepokalanego Serca Maryi; Gdynia-Mały Kack, Chrystusa Króla; Gdynia-Orłowo, MB Bolesnej; Gdynia-Redłowo, Chrystusa Miłosiernego; Gdynia-Wielki Kack, św. Wawrzyńca; Gdynia-Witomino, Podwyższenia Krzyża Świętego, Gdynia-Witomino, św. Maksymiliana Marii Kolbego. *Spis Kościołów i Duchowieństwa Diecezji Chełmińskiej na rok 1991*, s. 115-123.

²⁰ Gdynia-Babie Doły, MB Licheńskiej Bolesnej Królowej Polski; Gdynia-Chylonia, św. Mikołaja; Gdynia-Chylonia, św. Jana Chrzciciela; Gdynia-Cisowa, Przemienienia Pańskiego; Gdynia-Cisowa, Chrystusa Dobrego Pasterza; Gdynia-Demptowo, MB Różańcowej; Gdynia-Grabówek, Świętej Rodziny; Gdynia-Leszczynki, św. Józefa; Gdynia-Obluże, św. Andrzeja Boboli; Gdynia-Obluże, Ducha Świętego; Gdynia-Oksywie, św. Michała Archanioła; Gdynia-Pogórze, św. Pawła Apostoła; Kosakowo, Podwyższenia Krzyża Świętego. Tamże, s. 124-130.

²¹ Hel, Bożego Ciała; Jastarnia, Nawiedzenia NMP; Jurata, MB Nieustającej Pomocy; Kuźnica, św. Antoniego Padewskiego; Łebcz, św. Marcina; Mechowo, św. Jakuba; Mrzezino, św. Aniołów Stróżów; Puck, św.św. Apostołów Piotra i Pawła; Swarzewo, Narodzenia NMP; Władysławowo, Wniebowzięcia NMP; Żelistrzewo, Najświętszego Serca PJ. Tamże, s. 201-205.

²² Reda, Wniebowzięcia NMP; Reda-Ciechocino, św. Wojciecha; Rekowo Dolne, NMP Nieustającej Pomocy; Rumia, NMP Wspomożenia Wiernych; Rumia, Świętego Krzyża; Rumia-Janowo, św. Jana z Kęt; Rumia-Zagórze, św. Józefa i św. Judy Tadeusza; Wejherowo, Świętej Trójcy; Wejherowo, NMP Królowej Polski; Wejherowo, św. Anny. Tamże, s. 270-275.

²³ Bolszewo, Wniebowzięcia NMP; Gościcino, MB Nieustającej Pomocy; Gowino, św. Izydora; Góra Pomorska, św. Mateusza Apostoła; Kębłowo, św. Jadwigi Śląskiej; Luzino, św. Wawrzyńca; Nowy Dwór Wejherowski, Stygmatów św. Franciszka; Smażyno, św. Antoniego Padewskiego; Strzebielino, św. Maksymiliana Kolbego; Wejherowo, Chrystusa Króla; Wejherowo, św. Leona Wielkiego. Tamże, s. 276-280.

²⁴ Jastrzębia Góra, św. Ignacego Loyoli; Karwia, św. Antoniego Padewskiego; Krokowa, św. Katarzyny Aleksandryjskiej; Leśniewo, Niepokalanego Serca Maryi; Starzyno, św. Michała Archanioła; Strzelno, św. Marii Magdaleny; Tyłowo, MB Królowej Polski; Żarnowiec, Zwiastowania Pana. Tamże, s. 288-291.

²⁵ Banino, Niepokalanego Poczęcia NMP; Chwaszczyno, św.św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza; Czczewo, św. Józefa; Gdańsk-Kokoszki, św. Brata Alberta Chmielowskiego; Gdańsk-Matarnia, św. Walentego; Gdańsk-Osowa, św. Chrystusa Zbawiciela; Kielno, św. Wojciecha; Leżno, św. Stanisława BM; Łebno, MB Królowej Polski; Niestępowo, Najświętszego Serca PJ; Pomieczyno, św. Józefa; Przyjaźń, św. Jana Ewangelisty; Szemud, św. Mikołaja; Żukowo, Wniebowzięcia NMP. Tamże, s. 292-297.

²⁶ Parafie zakonne prowadzone są przez następujące zgromadzenia: salezjańskie MB Saletyńskiej w Gdańsku, NMP Wspomożenia Wiernych oraz Świętego Krzyża w Rumi; jezuitki Świętego Krzyża w Gdańsku, św. Stanisława Kostki w Gdyni oraz św. Ignacego Loyoli w Jastrzębiej Górze; zmartwychwstańców św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Krokowie oraz Zmartwychwstania Pańskiego w Gdańsku; franciszkanów braci mniejszych św. Anny w Wejherowie i Bożego Ciała na Helu; franciszkanów konwentalnych św. Antoniego w Gdyni; dominikanów św. Mi-

Pierwszą reorganizację wikariatów rejonowych po zmianach granic diecezjalnych dokonano już w lipcu. Specjalnym dekretem datowanym na 1 lipca 1992 roku ustanowione zostały 4 dekanaty. Dekanat Gdynia I podzielony został na dekanat Gdynia Śródmieście i Gdynia Orłowo, a dekanat Gdynia II na dekanat Gdyni Chylonia i Gdyni Oksywie. Przyporządkowane im zostały następujące parafie:

1. Gdynia-Śródmieście: Najświętszego Serca Pana Jezusa, Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski, Matki Boskiej Nieustającej Pomocy i św. Piotra Rybaka, św. Antoniego Padewskiego na Wzgórzu św. Maksymiliana, św. Stanisława Kostki, bł. Urszuli Ledóchowskiej w Gdyni-Chwarznie, Podwyższenia Krzyża Świętego oraz św. Maksymiliana Marii Kolbego w Gdyni-Witominie.

2. Gdynia-Orłowo: Matki Boskiej Bolesnej w Orłowie, Świętej Trójcy w Dąbrowie, Niepokalanego Serca Maryi w Gdyni-Karwinach, Chrystusa Króla w Małym Kacku, Chrystusa Miłosiernego w Gdyni-Redłowie oraz św. Wawrzyńca w Wielkim Kacku.

3. Gdynia-Chylonia: św. Mikołaja oraz św. Jana Chrzciciela i św. Alberta Chmielewskiego w Gdyni-Chylonii, Przemienienia Pańskiego oraz Chrystusa Dobrego Pasterza w Gdyni-Cisowej, Matki Boskiej Różańcowej w Gdyni-Demprowie, Świętej Rodziny w Gdyni-Grabówku i św. Józefa w Gdyni-Leszczynkach.

4. Gdynia-Oksywie: św. Andrzeja Boboli oraz Ducha Świętego i św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Gdyni-Obłuzu, św. Michała Archanioła w Gdyni-Oksywiu, Matki Boskiej Licheńskiej Bolesnej Królowej Polski w Gdyni-Babich Dołach, św. Pawła Apostoła w Gdyni-Pogórze oraz Podwyższenia Krzyża Świętego w Kosakowie²⁷.

Równocześnie dekanaty Wejherowo I i Wejherowo II zorganizowane zostały w 3 dekanaty, do których dodano również dwie parafie dotychczas należące do dekanatu Żukowo. W wyniku ich podziału powstały dekanaty Reda, Wejherowo i Luzino, obejmujące następujące parafie:

1. Reda: Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Katarzyny w Redzie, św. Wojciecha w Redzie-Ciechocinie, Najświętszej Maryi Panny Nieustającej Pomocy w Rekowie Dolnym, Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych oraz Świętego Krzyża w Rumi, św. Jana z Kęt w Rumi-Janowie, św. Józefa i św. Judy Tadeusza w Rumi-Zagórze.

kołaja w Gdańsku; cystersów MB Królowej Korony Polskiej w Gdańsku; chrystusowców Wniebowzięcia NMP we Władysławowie, pijarów Wniebowzięcia NMP w Bolszewie; pallotynów MB Częstochowskiej w Gdańsku; misjonarzy Zesłania Ducha Świętego w Sopocie, redemptorystów MB Nieustającej Pomocy i św. Piotra Rybaka w Gdyni. W roku 1994 prowadzenie parafii powierzono również salezjanom przy kościele Niepokalanego Serca PJ w Gdańsku-Oruni.

²⁷ T. Gocłowski, *Dekret wprowadzający nowy podział dekanatów w Gdyni*, „Miesięcznik Archidiecezji Gdańskiej” (dalej: MAG), t. 36, 1992, nr 4-6, s. 195-196.

2. Wejherowo: Trójcy Przenajświętszej, Chrystusa Króla, Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski, św. Anny oraz św. Stanisława Kostki (św. Leona) w Wejherowie, Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bolszewie i Stygmatów św. Franciszka w Nowym Dworze Wejherowskim.

3. Luzino: św. Wawrzyńca w Luzinie, Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Gościcinie, św. Izydora w Gowinie, św. Mateusza Apostoła w Górze Pomorskiej, św. Jadwigi Śląskiej w Kębłowie, św. Antoniego Padewskiego w Smażynie, św. Maksymiliana Kolbego w Strzebielinie, Matki Boskiej Królowej Polski w Łebnie oraz św. Mikołaja w Szemudzie²⁸.

Ponadto dekanat żukowski został uszczuplony o kolejne 3 parafie. Parafia św. Brata Alberta w Kokoszkach włączona została do dekanatu Gdańsk-Południe, a parafie św. Walentego w Matarni oraz Chrystusa Zbawiciela w Gdańsku-Osowej włączono do dekanatu Oliwa²⁹.

W okresie od 1992 do 2006 roku partykularny Kościół gdański powiększył się o 36 parafii, co stworzyło konieczność powtórnej reorganizacji wikariatów rejonowych. Stosowny dekret wszedł w życie 3 maja 2006 roku. Dekanat Gdańsk Południe podzielony został na dekanat Gdańsk Siedlce oraz Gdańsk Łostowice, dekanat Wyżyny Gdańskie podzielono na dekanaty Trąbki Wielkie i Kolbudy, z dekanatu Puck wydzielono dekanat Morski, a z dekanatu Żukowo – dekanat Kielno. Ponadto parafię św. Teresy od Dzieciątka Jezus przeniesiono z dekanatu Gdańsk Śródmieście do dekanatu Gdańsk Siedlce, parafię w Łebnie wyłączono z dekanatu Luzino i przyłączono do dekanatu Kielno, a parafię w Strzelnie z dekanatu Żarnowiec przesunięto do dekanatu Puck. Od tego czasu archidiecezja podzielona jest na 24 następujące dekanaty³⁰:

1. Gdańsk Śródmieście: Chrystusa Króla, Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, św. Brygidy, św. Mikołaja, św. św. Piotra i Pawła, Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, Św. Jana Bosko, św. Ignacego Loyoli, św. Wojciecha.

2. Gdańsk Dolne Miasto: Matki Boskiej Bolesnej, św. Barbary, Najświętszego Imienia Maryi, Matki Boskiej Saletyńskiej, Świętej Rodziny, św. Wojciecha w Świbnie i Narodzenia Pańskiego (od 2015 r.).

3. Gdańsk Łostowice: Podwyższenia Krzyża Świętego i św. Urszuli Ledóchowskiej na Chełmie, bł. Jana Pawła II (od 2011 r.) i św. Judy Tadeusza Apostoła na

²⁸ Parafia w Łebnie i Szemudzie wyłączona została z dekanatu żukowskiego. Rok później jednak arcybiskup podjął decyzję o przyłączeniu na powrót parafii Szemud do dekanatu żukowskiego. Za: tenże, *Dekret wprowadzający nowy podział dekanatów Wejherowo I i Wejherowo II*, MAG, t. 36, 1992, nr 4-6, s. 197-198; tenże, *Dekret zmieniający przynależność parafii Szemud*, MAG, t. 37, 1993, nr 7-9, s. 44.

²⁹ Tenże, *Dekret zmieniający przynależność dekanalną parafii: Gdańsk-Kokoszki, Gdańsk-Matarnia, Gdańsk-Osowa*, MAG, t. 36, 1992, nr 4-6, s. 198.

³⁰ Por. tenże, *Dekret wprowadzający nowy podział dekanatów w Archidiecezji Gdańskiej*, MAG, t. 50, 2006, nr 7-9, s. 377-379; M. Paracki, *Organizacja wikariatów rejonowych w Kościele gdańskim*, MAG, t. 51, 2007, nr 4-6, s. 315-316.

Łostowicach, św. Jadwigi Królowej na Oruni, św. Krzysztofa, św. Ojca Pio i św. Teresy Benedykty na Ujeścisku oraz św. Kingi w Kowalach.

4. Gdańsk Siedlce: św. Teresy od Dzieciątka Jezus, bł. Doroty z Mątów w Jasioniu, św. Jana Chrzciciela w Kiełpinie, św. Alberta Chmielowskiego w Kokoszkach, Miłosierdzia Bożego i Bożego Ciała w Migowie, św. Franciszka z Asyżu w Siedlcach, Najświętszej Maryi Panny z Lourdes w Otominie (od 2015 r.) i św. Maksymiliana Kolbego na Suchaninie.

5. Gdańsk Wrzeszcz: Najświętszej Maryi Panny Matki Kościoła i św. Katarzyny Szwedzkiej, św. Antoniego Padewskiego, św. Anny i Joachima, św. Jadwigi Śląskiej, Matki Boskiej Częstochowskiej, Matki Odkupiciela (od 2009 r.), Najświętszego Serca Jezusowego, św. Stanisława biskupa i Świętego Krzyża.

6. Gdańsk Oliwa: Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, św. Walentego, Matki Boskiej Brzemiennej, Matki Boskiej Królowej Korony Polskiej, św. Stanisława Kostki, Trójcy Świętej, Chrystusa Zbawiciela i św. Polikarpa biskupa męczennika w Gdańsku Osowej, Zmartwychwstania Pańskiego w Strzyży i św. Rafała Kalinowskiego w Złotej Karczmie.

7. Gdańsk Przymorze: św.św. Apostołów Piotra i Pawła w Jelitkowie, Najświętszej Maryi Panny Królowej Różańca Świętego, św. Brata Alberta i św. Józefa na Przymorzu, Opatrzności Bożej i św. Kazimierza Królewicza na Zaspie, Chrystusa Odkupiciela i Matki Bożej Fatimskiej na Żabiance.

8. Gdynia Śródmieście: Matki Boskiej Nieustającej Pomocy i św. Piotra Rybaka, Najświętszego Serca Pana Jezusa, Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski, św. Stanisława Kostki, św. Urszuli Ledóchowskiej, św. biskupa Józefa S. Pelczara, Podwyższenia Krzyża Świętego i Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, św. Maksymiliana M. Kolbego i św. Antoniego Padewskiego.

9. Gdynia Orłowo: Świętej Trójcy, Niepokalanego Serca Maryi, św. Jadwigi Królowej, Chrystusa Króla, Matki Boskiej Bolesnej, Chrystusa Miłosiernego, św. Wawrzyńca i św. Karola Boromeusza.

10. Gdynia Chylonia: św. Jana Chrzciciela i św. Alberta Chmielowskiego, św. Mikołaja, Chrystusa Dobrego Pasterza, Przemienienia Pańskiego, Matki Boskiej Różańcowej, Świętej Rodziny i św. Józefa.

11. Gdynia Oksywie: Matki Boskiej Licheńskiej Bolesnej Królowej Polski i św. Jerzego, Ducha Świętego i św. Katarzyny Aleksandryjskiej, św. Andrzeja Boboli, św. Michała Archanioła, św. Judy Tadeusza Apostoła, św. Pawła Apostoła, św. Antoniego Padewskiego, Podwyższenia Krzyża Świętego i św. Rocha.

12. Kielno: św. Jadwigi Królowej w Bojanie, św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Chwaszczynie, św. Józefa w Czeczewie, św. Wojciecha i św. Szymona z Lipnicy (od 2007 r.) w Kielnie, Matki Boskiej Królowej Polski w Łebnie i św. Mikołaja w Szemudzie.

13. Kolbudy: Macierzyństwa Najświętszej Maryi Panny w Jodłownie, św. Florianiana w Kolbudach, Najświętszej Maryi Panny Królowej Korony Polskiej w Lu-

blewie, Matki Boskiej Fatimskiej w Nowej Wsi Przywidzkiej, Bożego Ciała w Pręgowie, św. Franciszka Ksawerego w Przywidzu i św. Mikołaja w Czapielsku (od 2012 r.).

14. Morski: św. Anny w Chałupach, Miłosierdzia Bożego w Chłapowie, Bożego Ciała na Helu, Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Jastarni, Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Juracie, św. Antoniego Padewskiego w Kuźnicy i Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we Władysławowie.

15. Luzino: Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, św. Izydora, św. Mateusza Apostoła, św. Jadwigi Śląskiej, Matki Boskiej Różańcowej, św. Wawrzyńca, św. Antoniego Padewskiego, św. Maksymiliana Kolbego i św. Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny.

16. Pruszcz Gdański: św. Mikołaja w Łęgowie, bł. Michała Kozala, Matki Boskiej Nieustającej Pomocy i Podwyższenia Krzyża Świętego w Pruszczu, Najświętszego Serca Pana Jezusa w Pszczółkach, św. Faustyny Kowalskiej w Rotmance, św. Wawrzyńca w Różynach, św. Jacka w Straszynie, św. Wojciecha w Żeliszławach, bł. Jerzego Popiełuszki w Juszkwie (od 2015 r.) i Podwyższenia Krzyża Świętego w Żuławie Wielkiej.

17. Puck: św. Marcina, św. Jakuba Apostoła i św. Mikołaja biskupa, Świętych Aniołów Stróżów, Świętych Apostołów Piotra i Pawła, św. Faustyny Kowalskiej, św. Marii Magdaleny, Narodzenia Najświętszej Maryi Panny i Najświętszego Serca Pana Jezusa.

18. Reda: Najświętszej Maryi Panny Nieustającej Pomocy, św. Antoniego Padewskiego, Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Katarzyny, św. Wojciecha, bł. Edmunda Bojanowskiego i św. Antoniego Padewskiego, Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych, Podwyższenia Krzyża Świętego, św. Jana z Kęt oraz św. Józefa i św. Judy Tadeusza.

19. Sopot: Najświętszego Serca Pana Jezusa, Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej – Gwiazdy Morza, św. Andrzeja Boboli, św. Bernarda, św. Jerzego, św. Michała Archanioła i Zesłania Ducha Świętego.

20. Trąbki Wielkie: św. Jakuba w Kłodawie, św. Bartłomieja Apostoła w Mierzeszynie, św. Józefa Robotnika w Postołowie, Przemienienia Pańskiego w Sobowidzu, Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Trąbkach Wielkich.

21. Wejherowo: Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, Matki Boskiej Fatimskiej, Stygmatów św. Franciszka, św. św. Piotra i Pawła, Chrystusa Króla i bł. Alicji Kotowskiej, Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski, św. Anny, św. Karola Boromeusza (od 2011 r.), św. Leona Wielkiego i Trójcy Świętej.

22. Żarnowiec: św. Ignacego Loyoli, św. Antoniego Padewskiego, św. Katarzyny Aleksandryjskiej, Niepokalanego Serca Maryi Panny, Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, św. Michała Archanioła, Matki Boskiej Królowej Polski i Zwiastowania Pana.

23. Żukowo: Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, św. Stanisława Biskupa Męczennika, Najświętszego Serca Pana Jezusa, św. Józefa, św. Jana Ewangelisty, Najświętszej Maryi Panny Wspomożycielki Wiernych, Miłosierdzia Bożego i Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

24. Żuławy Steblewskie: Świętych Aniołów Stróżów, św. Jana Chrzciciela, Matki Boskiej Częstochowskiej, Matki Boskiej Różańcowej, św. Anny i św. Jochima, Świętych Apostołów Piotra i Pawła, Niepokalanego Serca Maryi i św. Antoniego z Padwy.

ZAKOŃCZENIE

Liczący niespełna 95 lat partykularny Kościół gdański w swojej terenowej organizacji dekanalnej rozrósł się z dwóch do dwudziestu czterech dekanatów. Wpływ miała na to przede wszystkim rozbudowa sieci parafialnej, ale i przeobrażenia w granicach między diecezjami. Do ogólnej reorganizacji sieci dekanalnej doszło w diecezji gdańskiej w 1931, 1986, 1992 i 2006 roku, ale pojedyncze dekanaty pojawiały się także w latach: 1966, 1972, 1979, 1983 i 1991.

Rozwój organizacji dekanalnej nigdy nie jest procesem zakończonym, więc można się spodziewać, iż w miarę upływu czasu i bieżących potrzeb duszpastersko-administracyjnych zmieniać się będzie również liczba i kształt wikariatów rejonowych.

Bibliografia

„Amtliches Kirchenblatt für die Apostolische Administratur der Freien Stadt Danzig”, nr 1, 1922.

Bahr E., *Die Verwaltungsgebiete Ostpommerns zur herzoglichen Zeit (bis 1308)*, „Altpreussische Forschungen”, t. 15, 1938, s. 171-234.

Dekanat Danzig, „Orędownik Diecezji Chełmińskiej”, t. 64, 1921, nr 6.

Diecezja chełmińska: zarys historyczno-statystyczny, Pelplin 1928.

Directorium Divini Officii et Missarum in usum universi Cleri Dioecesis Culmensis 1885.

Elenchus Omnium Ecclesiarum nocnon universi cleri diocesis culmensis pro anno domini 1922.

Elenchus universi cleri nec non sororum piarum congregationum Dioecesis Warmiensis conscriptus sub initio anni 1921, 1922.

Gocłowski T., *Dekret o reorganizacji dekanatów w diecezji gdańskiej*, „Miesięcznik Diecezji Gdańskiej”, t. 30, 1986, nr 7-9, s. 310-312.

Gocłowski T., *Dekret ustanawiający nowy dekanat Żuławy Steblewskie*, „Miesięcznik Diecezji Gdańskiej”, t. 35, 1991, nr 4-6, s. 119.

Goćłowski T., *Dekret wprowadzający nowy podział dekanatów Gdańsk Wrzeszcz i Gdańsk Oliwa*, „Miesięcznik Diecezji Gdańskiej”, t. 35, 1991, nr 4-6, s. 118.

Goćłowski T., *Dekret wprowadzający nowy podział dekanatów w Archidiecezji Gdańskiej*, „Miesięcznik Archidiecezji Gdańskiej”, t. 50, 2006, nr 7-9, s. 377-379.

Goćłowski T., *Dekret wprowadzający nowy podział dekanatów w Gdyni*, „Miesięcznik Archidiecezji Gdańskiej”, t. 36, 1992, nr 4-6, s. 195-196.

Goćłowski T., *Dekret wprowadzający nowy podział dekanatów Wejherowo I i Wejherowo II*, „Miesięcznik Archidiecezji Gdańskiej”, t. 36, 1992, nr 4-6, s. 197-198.

Goćłowski T., *Dekret zmieniający przynależność dekanalną parafii: Gdańsk-Kokoszki, Gdańsk-Matarnia, Gdańsk-Osowa*, „Miesięcznik Archidiecezji Gdańskiej”, t. 36, 1992, nr 4-6, s. 198.

Goćłowski T., *Dekret zmieniający przynależność parafii Szemud*, „Miesięcznik Archidiecezji Gdańskiej”, t. 37, 1993, nr 7-9, s. 44.

Kaczmarek L., *Dekret biskupa gdańskiego ustanawiający nowy dekanat*, „Miesięcznik Diecezji Gdańskiej”, t. 16, 1972, nr 4-5, s. 110.

Kaczmarek L., *Dekret w sprawie ustanowienia nowego dekanatu*, „Miesięcznik Diecezji Gdańskiej”, t. 27, 1983, nr 8-12, s. 207.

Kaczmarek L., *Ustanowienie nowego dekanatu*, „Miesięcznik Diecezji Gdańskiej”, t. 23, 1979, nr 3-4, s. 95.

Lauer W., *Archidiecezja Gdańska*, „Miesięcznik Archidiecezji Gdańskiej”, t. 45, 2001, nr 11-12, s. 554-567.

Lauer W., *Diecezja/Archidiecezja Gdańska rok 1992*, Archidiecezja Gdańska – historia 1992-2008r. Opracowanie szczegółowe. <http://www.diecezja.gda.pl/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=480> [dostęp, 24.07.2010].

Librowski S., *Wizytacje diecezji włocławskiej, cz. I. Wizytacje diecezji kujawsko-pomorskiej, t. 1. Opracowanie archiwalno-źródłoznawcze*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, t. 8, 1964, s. 5-186; t. 10, 1965, s. 35-206.

Monumenta Historica Dioeceseos Wladislaviensis, t. 1, Wladislaviae 1881.

Nowicki E., *Dekret w sprawie ustanowienia nowego dekanatu*, „Miesięcznik Diecezji Gdańskiej”, t. 10, 1966, nr 9-11, s. 463-464.

O'Rourke E., *Dekanat Neuteich*, „Amtliches Kirchenblatt für die Apostolische Administratur der Freien Stadt Danzig”, nr 2, 1922.

O'Rourke E., *Neueinteilung der Diözese Danzig in Dekanate*, „Amtliches Kirchenblatt der Diözese Danzig”, nr 4/41, 1931.

Paracki M., *Organizacja wikariatów rejonowych w Kościele gdańskim*, „Miesięcznik Archidiecezji Gdańskiej”, t. 51, 2007, nr 4-6, s. 71-81.

Spis Kościołów i Duchowieństwa Diecezji Chełmińskiej na rok 1991, Pelplin 1991.

Spors J., *Podziały administracyjne Pomorza Gdańskiego i Sławięsko-Słupskiego od XII do początku XIV w.*, Słupsk 1983.

Subera I., *Terytorium diecezji wrocławskiej i pomorskiej*, „Prawo Kanoniczne”, t. 4, 1961, s. 681-768.

„Westpreussisches Volksblatt”, t. 13, 1885, nr 146.

Streszczenie

Liczący niespełna 95 lat Kościół gdański rozrósł się z dwóch do dwudziestu czterech dekanatów. Wpływ miała rozbudowa sieci parafialnej i przeobrażenia w granicach między diecezjami. Do ogólnej reorganizacji sieci dekanatów doszło w 1931, 1986, 1992 i 2006 roku

Słowa kluczowe: *dekanat, diecezja gdańska, organizacja Kościoła katolickiego*

Summary

The Organisational Development of the Deaneries in the Church of Gdańsk

The local Catholic Church in Gdańsk is less than 95 years old but it has grown from two to twenty-four deaneries. This was caused by the process of developing the parish network and the territorial changes between dioceses. The deaneries were re-organised in 1931, 1986, 1992 and 2006.

Keywords: *deanery, Diocese of Gdańsk, the organisation of the Catholic Church*